

II.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Na základě Plánu legislativních prací vlády na I. pololetí roku 2009 se vládě předkládá **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.**

Předmětem navrhované právní úpravy, která byla vypracována ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (spolupředkladatel návrhu), je především zajištění transpozice směrnice 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a směrnice 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik. Dále novela vodního zákona reaguje na Výzvu – Porušení Smlouvy č. 2007/2234 ze dne 16. října 2008 Evropské komise k podání vyjádření k formálnímu upozornění na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

Dalším důležitým cílem novely je odstranit nedostatky zjištěné při aplikaci vodního zákona v praxi a reagovat na vývoj společnosti a technický pokrok v oblasti vod od doby tvorby nové právní úpravy ochrany vod a vodního hospodářství před 10 lety. Přestože k tomuto zákonu byla přijata celá řada novel, jednalo se, kromě zákona č. 20/2004 Sb., kterým byla završena transpozice směrnic Evropských společenství ke vstupu České republiky do Evropské unie, pouze o změny plynoucí ze souvislostí s problematikou vod při tvorbě nebo změnách jiných zákonů. Rovněž ve výkladové praxi a metodickým řízením vodoprávních úřadů se nepodařilo některé případy uspokojivě řešit a jejich právní úpravu má zajistit předkládaná novela vodního zákona. Novela by zároveň měla zohlednit pokrok ve vývoji a dostupnosti nových technologií k nakládání s vodami, změnu požadavků na jakost podzemních a povrchových vod i upravené normy pro vypouštění odpadních vod v souladu s podmínkami evropského práva.

Neméně důležitým cílem bylo navrhnout v rámci možností snížení administrativní zátěže. Plnění tohoto cíle bylo velice obtížné, neboť vodní zákon je rozsáhlá právní úprava, která se dotýká všech sfér hospodářství a života občanů; zajišťuje ochranu vod jako složky životního prostředí, stanoví podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění vodohospodářských služeb, zejména pro účely zásobování pitnou vodou a organizuje ochranu před povodněmi k ochraně životů a majetku občanů a společnosti. Tyto úkoly se v některých případech bez účinné regulace vymahatelné sankcemi neobejdou a navíc je tato regulace v oblasti ochrany vod striktně vyžadována předpisy evropského práva.

Součástí návrhu je také novela přestupkového zákona, a to v souvislosti s přijetím nové koncepce správního trestání, která byla vypracována ve spolupráci s Ministerstvem vnitra.

Příprava návrhu novely vodního zákona byla Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí zahájena v červenci 2007 širokou diskuzí odborné veřejnosti nad současně platným návrhem vodního zákona a sběrem podnětů a připomínek. Tyto náměty byly analyzovány v rámci procesu RIA v pracovních skupinách za účasti zástupců dalších resortů a zájmových skupin.

Návrh zákona byl zaslán dne 16. prosince 2008 do meziresortního připomínkového řízení všem povinným připomínkovým místům, profesním a zájmovým svazům a dalším subjektům věcně orientovaným na ochranu vod a vodního hospodářství s lhůtou uplatnění

připomínek do 22. ledna 2009. Celkem bylo obesláno 49 připomínkových míst, z toho 36 podalo připomínky. Jednotlivé zásadní připomínky byly projednány s jednotlivými subjekty a poté konferenčně vypořádány na poradě konané dne 18. února 2009 (resorty, kraje a jiné správní úřady) a 20. února 2009 (profesní a zájmové svazy). Pokud jde o doporučující připomínky nebo připomínky nepovinných subjektů, byly i tyto připomínky posouzeny a některé z nich akceptovány, a to včetně podnětů od jednotlivých občanů zaslaných elektronickou poštou, neboť materiál byl přístupný na webové stránce Ministerstva zemědělství.

V rámci připomínkového řízení došlo s ohledem na hospodářskou krizi k rozhodnutí o odložení uvažovaného posílení finančních zdrojů vodního hospodářství ke kvalitnímu naplnění nezbytných vodohospodářských potřeb ve veřejném zájmu na období dalších 8 – 10 let, aniž by docházelo k zatěžování státního rozpočtu a růstu jeho deficitu. Z novely zákona tak byly vyjmuty návrhy na zavedení nových poplatků včetně úprav výše stávajících poplatků.

Výsledky vypořádání zásadních připomínek jsou uvedeny v části VI. materiálu předkládaného k projednání vládě.

Při meziresortním připomínkovém řízení se nepodařilo z celkového počtu 512 zásadních připomínek věcně vypořádat dvě zásadní připomínky.

Jedná se o zásadní připomínku k problematice lhůt kontrol těsnosti nádrží používaných ke skladování ropných produktů, která náleží v rámci sdílených kompetencí k vodnímu zákonu do působnosti Ministerstva životního prostředí. Při vypořádání připomínky, která byla uplatněna Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem obrany a Správou státních hmotných rezerv byla projednána řada kompromisních návrhů; nepodařilo se však konečný text dohodnout. Poslední návrh Ministerstva životního prostředí se týkal lhůt kontrol těsnosti nádrží s minimálním objemem 1000 m³ trvale sledovaných kontrolními systémy, jejichž výstupy jsou nepřetržitě zaznamenávány a uchovávány nejméně do doby provedení bezprostředně následující zkoušky těsnosti, lze, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti 1) zevně kontrolovatelných nádrží s dvouplášťovým dnem nejméně jednou za 10 let a 2) dvouplášťových zevně kontrolovatelných nádrží nejméně jednou za 20 let, nejpozději však současně s kontrolou technického stavu nádrže.

S tímto návrhem Ministerstvo průmyslu a obchodu v zastoupení připomínkových míst k této připomínce nesouhlasilo a trvá na formulaci „těsnost nádrží kontinuálně sledovaných kontrolními systémy, které jsou určeny pro skladování ropy nebo ropných produktů s minimálním objemem 1000 m³ nebo které jsou používány pro skladování a obměnu ropy a vybraných ropných produktů určených podle zvláštního zákona jako nouzové zásoby České republiky, zkoušet nejméně jednou za 20 let.“

Stanovisko předkladatele: Tento problém je významný, neboť současný stav představuje pro státní rozpočet významné finanční náklady, neboť se jedná o skladování nouzových zásob ropných produktů (Správa státních hmotných rezerv), např. průměrné náklady na vyčištění jedné velkokapacitní nádrže o objemu od 100 m³ do 125 000 m³, za jeden pětiletý cyklus kontroly těsnosti činí v průměru cca 5,4 mil. Kč. V případě prodloužení intervalu kontrol těsnosti na 20 let se sníží náklady u jedné nádrže o 16,3 mil. Kč. Vzhledem k počtu těchto nádrží se řádově jedná o stovky mil. Kč. Proto by se měl najít vyhovující návrh zohledňující vývoj ve výstavbě, provozu a údržbě moderních velkokapacitních skladovacích nádrží.

Další nevypořádanou připomínkou je připomínka Jihomoravského kraje na převedení zřizovatele zvláštního účtu k hrazení nákladů na opatření k odstranění havárií na povrchových nebo podzemních vodách z kraje na Ministerstvo životního prostředí zejména v souvislosti s rozšířením působnosti zvláštního účtu i na hrazení nákladů na opatření k nápravě ekologické

újmý na povrchových nebo podzemních vodách zákonem č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě. Vyřešení této připomínky, podpořené Asociací krajů České republiky, vyžaduje vedle změny vodního zákona také změnu zákona č. 167/2008 Sb. S tím Ministerstvo životního prostředí zásadně nesouhlasí, a proto nedošlo k dohodě. Řešení se doporučuje mimo rámec vodního zákona.

Návrh zákona je předkládán vládě s výše uvedenými rozpory.